

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 66179/11

Çiçek OTLU / TÜRKİYE

26 Nisan 2022 tarihinde,

Başkan

Branko Lubarda

Hâkimler

Jovan Ilievski,

Diana Sârcu

ve *Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ("İkinci Bölüm"), Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde bulunan, 1973 doğumlu bir Türk vatandaşı olan, İstanbul'da tutuklu bulunan ve Gaziantep Barosuna bağlı Avukat H. Sulu tarafından temsil edilen Çiçek Otlu'nun ("başvuran"), 17 Eylül 2011 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca Mahkemeye yapmış

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2022. Bu gayri resmî çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

olduğu 66179/11 no.lu başvuruyu, başvurunun, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine (“Hükümet”) bildirilmesine ilişkin kararı, tarafların görüşlerini göz önünde bulundurarak, gerçekleştirdiği müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVANIN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın mahkûm edilmesi nedeniyle, memnu haklarının iade edildiğini kanıtlayan bir belge sunmadığı gerekçesiyle, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimde ilgilinin adaylığının Yüksek Seçim Kurulu (“YSK”) tarafından iptal edilmesi kararıyla ilgilidir.

2. YSK, 17 ve 21 Nisan 2011 kararlarıyla, başvuranın bir yıla aşkın bir süre hapis cezasına mahkûm edildiğini ve Adli Sicile İlişkin 25 Mayıs 2005 Tarihli 5352 Sayılı Kanun’un 13/A maddesi uyarınca, memnu haklarının iadesini kanıtlayan bir mahkeme kararı sunmadığını tespit etmiştir. YSK, başvuranın seçimlere aday olması için gereken yasal koşulları yerine getirmediği sonucuna varmıştır.

3. YSK, başvuranın başvurusu ve eksik olan belgeleri sunması üzerine, genel seçime katılan bir adayın bu tür eksikleri tespit eden karardan itibaren iki gün süre içerisinde, adaylık dosyasını sunması gerektiğini tespit etmiştir. Başvuranın durumuyla ilgili olarak, ilgili en geç 21 Nisan 2011 tarihine kadar bu belgeyi sunmuş olması gerektiğini ancak bunu yapmadığı tespit edilmiştir. YSK, 21 Nisan 2011 tarihinde verilen kararın kesinleştiği ve itiraz etmek için uygun başvuru yollarının bulunmadığı sonucuna varmıştır.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

4. Başvuran, Sözleşme’ye Ek 1. No.’lu Protokolün 3. maddesini ve Sözleşme’nin 14. maddesini ileri sürerek, siyasi görüşleri nedeniyle, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlere katılma hakkından yoksun bırakıldığını

iddia etmektedir. Mahkeme, bu şikâyetleri yalnızca Sözleşme'ye Ek 1. No.'lu Protokolün 3. maddesi açısından inceleyecektir (*Radomilja ve diğerleri/Hırvatistan* [BD], No. 37685/10 ve 22768/12, § 126, 20 Mart 2018).

5. Mahkeme, mevcut davanın oy verme hakkının pasif yönüyle, yani seçimlerde aday olma hakkıyla ilgili olduğunu tespit etmektedir. Genel seçimlerde aday olma hakkına ilişkin olarak, Mahkeme tarafından kabul edilen yaklaşım esasen, bir kişinin seçilebilirlikten yoksun bırakılmasını sağlayacak ulusal prosedürlerde keyfilik bulunmadığını tespit etmekle sınırlıdır (özellikle bk. *Ždanoka/Letonya* [BD], §§ 106-108 ve 115) AİHM 2006-IV ve *Mugemangango/Belçika* [BD], No.310/15, § 190, 10 Temmuz 2020).

6. Mahkeme, yürürlükte olan ilgili ulusal iç hukukun, genel seçimlerde aday olmak isteyen bir kişinin özellikle Yüksek Seçim Kuruluna cezai mahkûmiyeti nedeniyle, memnu haklarının iade edildiğini kanıtlayan bir mahkeme kararı sunması gerektiğinin öngördüğünü kaydetmektedir. Mahkeme, genel seçimler için adaylık sunma prosedürünün açıklayıcı nitelikte olduğunu kaydetmektedir. Her aday, yürürlükte olan Seçim Kanunu uyarınca, Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilen ve onaylanan kanıtlayıcı belgeleri içeren bir adaylık dosyası sunmaktadır. Başvuran somut olayda, 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde adaylığının iptaline itiraz etmek için yürürlükte olan iç hukuk uyarınca ve bu bağlamda öngörülen sürelerde Yüksek Seçim Kuruluna iki defa başvurmuştur. Bununla birlikte başvuran başvurularına dayanarak, memnu haklarının iade edildiğini kanıtlayan bir mahkeme kararı sunmamıştır. Yüksek Seçim Kurulu'na üçüncü kez, yani 22 Nisan 2011 tarihinde, gerekli destekleyici belgelerle birlikte adaylık başvurusunu tamamlayarak başvurduğunda, başvuran artık nihai hale gelmiş olan bu karara itiraz edebilecek durumda değildi.

7. Mahkeme bu bağlamda, gerek Yüksek Seçim Kurulu tarafından başvuranın adaylığının incelenmesinde gerekse yürürlükte olan iç hukukun uygulanmasında hiçbir keyfilik tespit etmemektedir. Zira, başvuran kendisine

verilen süre içerisinde 12 Haziran 2011 tarihli genel seçimlerde aday olmak için gereken yasal koşulları yerine getirdiğini ispatlamak için kanıtlayıcı bir belge sunmamıştır. Öte yandan, genel seçimlerde aday olmak için sunulacak kanıtlayıcı belgelere ilişkin kanunun erişebilirliği konusu bir sorun teşkil etmediği anlaşılmaktadır. Başvuran, adaylık talebinin geçerli sayılması için gereken kanıtlayıcı belgeleri 17 Nisan 2011 tarihli Yüksek Seçim Kurulu kararından itibaren iki gün süre içerisinde sunması gerekirdi. Başvuran, bunu yapmayı ihmal etmiştir.

8. Mahkeme dolayısıyla, davanın kendine özgü koşulları çerçevesinde, Sözleşme'ye Ek 1. No.'lu Protokolün 3. maddesi anlamında, seçmenlerin seçim özgürlüğünün ihlal edilmediği kanaatine varmaktadır.

9. Sonuç olarak, bu şikâyet, açıkça dayanaktan yoksun olup Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup 19 Mayıs 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı

Branko Lubarda

Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Başkan